

Angående Astra Zenecas vaccin mot covid-19

Som alla godkända vaccin mot covid-19 har Astra Zenecas vaccin genomgått noggranna studier och visat sig vara säkert och ha god skyddseffekt. Hur pass hög skyddseffekten är av vaccinet är dock inte helt klarlagt ännu och fler studier pågår. Registreringsstudierna visade på en övergripande skyddseffekt mot symptomgivande sjukdom på runt 70 % och denna bedömning gör också de brittiska myndigheterna. Europeiska Läkemedelsmyndigheten EMA har dock gjort en annan bedömning och anger skyddseffekten till cirka 60 %.

Dosintervall 9–12 veckor

Det finns en tydlig tendens till bättre skyddseffekt om ett längre dosintervall tillämpas, och detta förklarar sannolikt en del av skillnaderna i uppmätt effekt. Folkhälsomyndigheten rekommenderar att intervallet mellan första och andra dosen skall vara 9 - 12 veckor. God skyddseffekt ses från tre veckor efter första dosen, och man har inte observerat något allvarligt fall som krävt sjukhusvård under den tiden. Skyddet efter första dosen kvarstår åtminstone upp till 12 veckor.

Nya studier visar på god effekt även hos äldre

Nyligen publicerades data från tre stora uppföljningsstudier av vaccinationer mot covid-19 i Storbritannien där man studerat effekten efter första dosen vaccin mot covid-19 som krävde sjukhusvård. För båda de vacciner som använts där (Comirnaty och Covid-19 vaccine Astra Zeneca) påvisades en skyddseffekt på 85–90 % även upp i åldrar över 80 år. Preliminära resultat från en ny stor studie från USA visar på en skyddseffekt runt 80 % mot sjukdom även hos äldre.

Biverkningar

Feberreaktion är en relativt vanlig biverkan som oftast går över på 1–2 dagar. Biverkningar i övrigt liknar de som ses vid andra vacciner mot covid-19, som ömhet och svullnad på stickstället, trötthet, huvudvärk och ont i kroppen. Biverkningarna är oftast milda.

Fortsatt användning av Astra Zenecas vaccin till personer 65 år och äldre

I samband med rapporter om misstänkta biverkningar efter vaccination med Astra Zenecas vaccin, som Europeiska Läkemedelsmyndigheten (EMA) utreder, beslutade Folkhälsomyndigheten den 16 mars om en paus i användandet av vaccinet.

Rapporterna avser mycket ovanliga fall av låga blodplättar (trombocytopeni) tillsammans med blodproppar (tromboser) på ovanlig lokalisation. EMA har inte funnit någon säkerställd koppling mellan dessa händelser och vaccinet. Folkhälsomyndigheten har därefter gjort en egen bedömning, och baserat på uppgifter om ålder på de misstänkta fallen meddelade man den 25 mars att personer över 65 års ålder fortsatt kan vaccineras med Astra Zenecas vaccin då risken för allvarliga biverkningar i den gruppen är mycket små.

För personer under 65 år är risken för allvarlig biverkan mer svårbedömd, och därför fortsätter uppehållet med Astra Zenecas vaccin till denna grupp tills kunskapsläget klarnat.

EMA:s utredning har inte kunnat finna något samband mellan andra vanligare typer av blodproppar och vaccinet. De som tidigare har haft blodpropp av något slag, eller tar medicin för att förebygga blodproppar, kan vaccineras med samtliga godkända vacciner mot covid-19.